

Slovenska zveza na Švedskem

Slovensko GLASILO

Slovenska BLADET

JESEN/HÖST

ISSN-2000-2173

Št./Nr 76

Letnik/Årgång 20

Slovenska riksförbundet i Sverige

Slovensko GLASILO / Slovenska BLADET
September 2021, Št./Nr 76, Letnik/Årgång 20

Izdajatelj/Utgivare: Slovenska zveza na Švedskem / Slovenska riksförbundet i Sverige, PG:72 18 77-9
Finančna podpora: Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu; članarina SZ

Slovensko GLASILO (2002) izhaja 4x letno v 580 izvodih

Naslovnica/omslag: Uredniški prispevek
Zadnja stran/sista sidan: Zvonko Podvinski

Za vsebino objavljenih člankov so odgovorni avtorji. Pisma društev, ki niso člani Slovenske zveze, in oglase posameznikov objavljamo le, če je v glasilu dovolj prostora.

VSEBINA – INNEHÅLL

UVODNA BESEDA – INLEDNINGSORD	3
PREDESEDNIK IMA BESEDO	4
SKD FRANCE PREŠEREN, GÖTEBORG	8
SLOVENSKO DRUŠTVO SIMON GREGORČIČ KÖPING	10
SKD SLOVENIJA, OLOFSTRÖM	14
PLANIKA – MALMÖ	16
SLOVENSKO DRUŠTVO STOCKHOLM	18
SKM	21
OB 30-LETNICI SLOVENSKE DRŽAVNOSTI	24
NEKAJ ZA OTROKE – NÅGOT FÖR VÅRA MINSTA	26
SMEG JE POL ZDRAVJA –	27
ETT GOTT SKRATT FÖRLÄNGER LIVET	27
RECEPTI – RECEPT	29
V SPOMIN – IN MEMORIAM	31
PISMA BRALCEV	34
OBVESTILA	37

Glavni in odgovorni urednici/ huvudredaktörer: **Danni Strazar, Suzana Macuh**

Oblikovalka & slov. lektura / Teknisk redaktör: **Danni Strazar**
Naslovi & lektura šved. besedil / Adresshantering: **Suzana Macuh**

Častna članica uredništva/hedersmedlem: **Augustina Budja Bencek**

Naslov uredništva / Redaktionsadress: **Slovenska riksförbundet i Sverige**
Box 145
731 23 Köping
E-naslov/E-post: slovenskoglasilo@gmail.com

Svoje prispevke pošljite na zgornji naslov do 26. novembra 2021!
Skicka era bidrag till Slovenska BLADET senast den 26 november 2021, adressen ovan!

UVODNA BESEDA – INLEDNINGSORD

Letošnje poletje sem večinoma preživela v Sloveniji in zame je to še vedno eden najbolj čudovitih kotičkov na svetu, za katerega se Slovenci premalo zavedamo, da ga imamo. Žal je pandemija prinesla tudi nekoliko več osebne nestrpnosti med ljudmi.

Ugotovila sem, da se o cepljenju in politiki nima smisla pogovarjati, ker se začnemo spuščati na osebno raven. In ravno to, o politiki, bom pisala tudi danes v tem uvodniku. Ali bolje rečeno: o NE-politiki. V zadnjem letu sem tu in tam dobila pripombo, zakaj ne pišemo o politiki, spet nekdo drug je recimo rekel, da cenzuriramo pisanje o politiki.

S sourednico Suzano sva se o tem v preteklih letih veliko pogovarjali. Sama sem mnenja, da Slovensko glasilo ne MORE biti prostor za debatiranje o politiki. Do debat bi pa zagotovo prišlo, če bi objavljali besedila o slovenskem političnem dogajanju. Zavedam sem, da imajo starejše in mlajše generacije diametralno nasprotujoča se mnenja o politiki in slovenskem političnem prizorišču. Sprožanje polemike s političnimi temami bi pomenilo, da se znova želimo deliti.

Jaz osebno Slovencev na Švedskem ne želim deliti glede na politično pripadnost, temveč vse tu živeče Slovence združevati ne glede na osebna (torej tudi politična) stališča. Menim, da je danes na razpolago dovolj drugih spletnih platform, kjer lahko izražamo svoje (politično ali kakšno drugo) mnenje, najdemo svoje somišljenike in podobno. Prepričevanje ljudi, kako je lahko ena stran v redu in druga ni, naj ostane v drugih medijih in na drugih spletnih platformah.

V našem Slovenskem glasilu pa naj velja, da se poskusimo spoštovati ne glede na politična mnenja (in ne, politika ne more biti vzrok za razkol med nami) in da si prizadevamo najti stvari, ki nas povezujejo, predvsem kulturo in druge oblike srečanj (pikniki, druge dejavnosti). To je tisto, kar bi nas moralo povezovati in to polagam na srce tudi vsem, ki kdaj v svoje prispevke navedete tudi teme, ki so politične.

Zavedati se moramo, da je na Švedskem več generacij Slovencev, nova, priseljena generacija pa je enako pomembna kot prva generacija, priseljena v šestdesetih letih 20. stoletja. Vendar to pomeni, da imamo zagotovo zelo različna mnenja kar se tiče marsičesa (ta generacija pač izvira iz samostojne Slovenije). In je pravzaprav tako čisto prav, a naj to ostane na ravni posameznika in naj ne bo vir sporov ali osebnih zamer.

Torej dragi bralci, brez zamere, povežujmo se torej z lepimi stvarmi, ki bodo ljudem ostale v prijaznem spominu.

Lepo jesen želim vsem skupaj!

Danni

PRESEDNIK IMA BESEDO

Spoštovani člani Slovenske zveze!

Za nami so še ene počitnice in dopust in tudi to poletje je čisto prehitro minilo. Bilo je dovolj počitka in nekaj več veselja kot v istem obdobju lani. Mnogo rojakov se je podalo na pot proti domovini Sloveniji ali pa kam drugam. Upad pandemije je omogočil, da smo se lahko bolj varno podali na pot. Kot vsi vemo, ta virus še vedno dela težave med ljudmi in še vedno moramo spoštovati vse ukrepe in navodila pristojnih služb. Iz dneva v dan poslušamo, kako virus še vedno razsaja, občutek imam sicer, da se nevarnost postopoma zmanjšuje, vendar je ta občutek zelo varljiv, saj se stanje lahko iz dneva v dan hitro spremeni.

Glede na trenutno stanje se lahko zopet usedemo skupaj za mizo s prijatelji, gremo na kakšen izlet ali na športno prireditev in tudi v prostorih društev se bomo lahko znova srečali. Želim si, da ostanemo povezani v tem času, upoštevajmo vsa navodila in nam bo življenje morda ponovno ponudilo svetlo luč za prihodnost. Vsi smo morali spremeniti svoje navede v preteklem letu in pol, vendar upam, da bo enkrat vsega konec in da bo spet zavladalo novo in normalno življenje.

Delo Slovenske zveze bomo zopet z velikim veseljem skušali spraviti na stare tire. Naredili bomo vse, kar se bo dalo, da bomo lahko pripravili srečanje za vsakega slovenskega rojaka, ki si želi družbe in srečanj. V hipu, ko pišem tale dopis za Slovensko glasilo, razmišljam v pozitivni smeri, in prizadevali si bomo, da bodo srečanja in dejavnosti izvedena. Seveda pa me skrbi, kajti vse preveč se govori o četrtem valu Covid-19. Upam, da ne bo prišlo do zapiranja in vnovičnih prepovedi druženja in prireditev, če pa bo do teh sprememb prišlo, vas bomo seveda pravočasno obvestili.

V avgustu je bil organizirano letošnje srečanje vseh generacij in sicer na prostem na lokaciji v Täbyju, v Stockholmu. Srečanje je bilo uspešno izvedeno.

Dejavnosti zveze v letu 2021 v jesenskem času

Oktober: V zadnjem hipu smo prišli do odločitve, da je nemogoče izpeljati srečanje zaradi omejitve števila ljudi v dvorani. Trenutno je omejeno maksimalno število za zbiranja ljudje, prav tako pa tudi lokali zaradi previdnostnih ukrepov vse do zadnjega septembra niso na razpolago, za naprej pa se tudi še ne ve. Imeli smo zares dober namen in smo do zadnjega upali, da bi srečanje lahko izvedli. Zaradi trenutne situacije pa smo žal praznovanje 50-letnice društva Köping primorani znova prestaviti na naslednje leto. Hvala za razumevanje.

November: Načrtovana je jesenska konferenca upravnega odbora Slovenske zveze.

Predsednik Slovenske zveze: Alojz Macuh

SREČANJE VSEH GENERACIJ

Letošnje srečanje vseh generacij je bilo organizirano konec avgusta. Člani slovenskega društva Stockholm so bili organizatorji tega srečanja, ki so ga tudi lepo pripravili. Bilo je lepo in nepozabno popoldne. Lepo se želim zahvaliti predsedniku društva, g. Roku Ogrinu, in vsem dobrim ljudem, ki so pomagali pri organizaciji in tudi na samem srečanju. V veselje nam je bilo po dolgem času se poveseliti med rojaki tamkajšnjega društva. Zadovoljni in dobre volje smo se razšli v poznih večernih urah in obenem izrazili željo, da se društva bolj povežemo med seboj, kajti rojaki potrebujemo druženje in veselje. Želimo si, da bi večkrat prišlo do takšnih aktivnosti.

Alojz Macuh

SLOVENSKI DOM GÖTEBORG

Novice iz Göteborga

Ne vem, ali lahko napišem, da se stanje z epidemijo koronavirusa umirja, saj se ljudje sedaj vračajo z dopustov in ne ve se, koliko okužb bodo prinesli s seboj.

Po poročilih sem slišala, da je 65 % ljudi na Švedskem cepljenih z obema dozama, 81 % pa z eno (*Opomba ured.: članek je bil napisan avgusta, zato se uradni podatki spreminjajo in je za aktualne podatke najbolje preveriti uradno stran ECDC Europe). Mladi od 16 let naprej imajo sedaj možnost, da se cepijo pred začetkom pouka. Nekateri so še vedno zadržani in ne vedo, ali bi se cepili ali ne. Vedno isto vprašanje kot vsako leto ob gripi, kakšno je cepivo, ali ima kakšne posledice in je dobro raziskano. Za korono so res zelo hitro poskrbeli za cepivo, ali bo imelo posledice, bomo pa še videli. Sedaj je že vprašanje, ali bo potrebna tretja doza cepiva, saj so se nekateri cepili zelo zgodaj v marcu in aprilu, pa tudi to, kako dolgo bo trajal učinek cepljenja. EU je sklenila, da naj se vsaka država sama odloči o tretjem cepivu. Mogoče bomo morali prejeti še tretji odmerek, da zaščitimo sebe in druge. Sicer pa še vedno velja razdalja ob srečanjih, sama nosim masko na obrazu v avtobusu, v restavracijah pa že dlje časa nisem bila. Me zanima, ali se bo stanje izboljšalo ali poslabšalo. V Avstraliji imajo že šestič vse zaprto in ljudje morajo biti zgolj doma. Tam so ukrepi res zelo strogi in ljudje ne protestirajo.

V Sloveniji so velike demonstracije na trgih proti cepivu, v smislu, da koronavirusa sploh ni in da je vse samo politika in igra denarja. Bomo videli, kako bo.

Tudi letos nisem šla na dopust, pogrešam pa Maribor, sorodnike in brata. Pogrešam tudi izlete po naši domovini, vendar me bo vse počakalo. Bila pa sem v Stockholmu, Miran je prišel pome in me potem tudi odpeljal nazaj. Teden dni pri njem in Lini je bil čudovit, saj se nismo videli od maja lani. Peljali smo se na izlet z ladjo, imeli smo dobro družbo, obiskali smo pristaniščno restavracijo z morskimi specialitetami in se sprehodili ob obali. Takrat še ni bilo veliko turistov. Cene so res poskočile, vsega je kriva korona, sicer pa je enako tudi v Göteborgu, ko je vsakič, ko pridem v trgovino, dražje.

V društvu se ni zgodilo veliko, saj smo se držali bolj doma. Tudi nas g. župnik Zvonko je dobil korono, aprila je bil v bolnici in počasi se mu moči vračajo. Preden je odšel na dopust v Slovenijo, smo imeli slovensko mašo 20. junija, pri kateri in po kateri smo obhajali 30. obletnico državnosti Slovenije. Imeli smo zastavo na oltarju in prepevali lepe pesmi, ki so tokrat zvenele še lepše med mašo. Vsi, ki smo bili prisotni, nam je ta maša pomenila nekaj posebnega. Pozneje smo se v učilnici pogovarjali o demonstracijah za priznanje Slovenije pred 30. leti. Prebrali smo nekaj zapisov in zapeli himno. Kava in pecivo, za katero je poskrbela Marta Cesar, sta nam polepšala pogovor in lepo smo zaključili to sončno nedeljo. Vsepovsod po svetu so Slovenci proslavljali in imeli kulturne programe, pri nekaterih so se proslave udeležili celo državni politiki.

Bil je čas dopustov in nekateri so se odpeljali v Slovenijo. Kar nekaj Slovencev je obiskalo lepote švedskih pokrajin, mi pa smo njihova potovanja lahko spremljali po Facebooku. Morda bo tudi tako v redu, saj tisti, ki smo prišli v šestdeseta in sedemdeseta leta nismo

več tako mladi in dolga potovanja niso zaželeni, zato bomo lahko spoznali bolj svojo drugo domovino.

Na začetku avgusta so z enoletnim zamikom imeli odprtje Olimpijskih iger v Tokiu, sicer brez občinstva na tribunah in s poostrenimi ukrepi za preprečevanje koronavirusa. Kako zelo ponosni smo bili ob prvi bronasti medalji kolesarja Tadeja Pogačarja ter zlatih in srebrnih medaljah. BBC je povedal, da je Slovenija na drugem mestu po medaljah glede na število prebivalcev. Tudi Švedi so kar nekaj časa čakali na medalje, potem pa so jih vseeno nekaj nabrali. Včasih je bilo do zadnje sekunde napeto, kako se bo izteklo. Olimpijskim so sledile še paraolimpijske igre.

Ja, nekaj stvari se je zgodilo čez poletje in čas je hitro minil. Sedaj po vročini, ki je bila v juliju, in dežju v avgustu, upam, da bodo rasle tudi gobe.

Naši jubilaranti:

November: Ferdinanda Benigar 65 let

Zdravka Rebec 70 let

December: Ivanka Čok 75 let

Jože Benigar 75 let

Ivan Mlinarič 80 let

*Ta pesem je nastala za vas, ker imate danes rojstni dan.
Po vrsti vam izrekamo želje, naj dan ta sploh ne bo zaspan,
naj partner do tebe bo krasan, doma ves zborček nasmejan
in lepo darilo naj padé v dlan.
Do takrat pa praznuj veselo, za hip pozabi se na delo.
Kup sreče si naloži v dlan za najlepši rojstni dan.
Čestitke, zdravja in božjega blagoslova vam želimo.*

Vsem želim le veliko zdravja in da pazite nase!

Potrudila sem se, da boste imeli kaj brati v našem Slovenskem glasilu.

Za Slovenski dom

Marija Kolar

SKD FRANCE PREŠEREN, GÖTEBORG

Göteborg se prebuja v lepe tople poletne dni. Sonca in toplote smo si vsi želeli po hladnih in epidemije polnih dnevih.

Ukrepi ob koroni so se omilili, cepljenje je vrnilo upanje na druženja s starimi prijatelji in znanci ter na srečanja v naravi.

Naše društvo se je potrudilo in pripravilo piknik v naravi, pri žaru pa sta na pomoč priskočila Lado in Andrej. V kuhinji sta se vrteli Sabina in Erika, za sladico pa je poskrbela Danica. Sonja je pripravila igro z zbiranjem točk (poäng promenad) v Skatåsu, in tega so bili veseli tudi mlajši. Za lepše razpoloženje je zazvenela Tonetova harmonika, spremljali pa so ga vsi profesionalni pevci. (priloga slika)

Med nami je bil tudi slavljenec Valentin s svojo družbo, ki je popestrila srečanje. V lepem številu je prišla tudi mladina z družinami, kar je bilo čudovito videti. Dolgoletni član SKD France Prešeren, Tomo Lajšič, tajnik in aktivni pomočnik naših zabav, se je poslovil od nas in odšel v Maribor okušat srečo. Tomo, tebi in Ireni v domačem kraju želimo vse najboljše. Hvala za tvoj trud.

Konec septembra ali na začetku oktobra znova načrtujemo piknik – odvisno od vremena in tudi organizatorjev.

Za vse tiste, ki smo cepljeni enkrat ali dvakrat, naj velja: znanstveniki še vedno opozarjajo na nevarnost druženja na premajhni oddaljenosti. Prenos virusa je še vedno kritično v vseh starostnih skupinah (torej ne glede na starost). Bodite previdni, pazite nase in na okolico, da bo naše srečanje vseeno uspešno in v zadovoljstvo vsem.

Fogotrafije so s piknika, ki je bil 12. junija 2021.

Erika Jacobson za odbor SKD F.P.

SLOVENSKO DRUŠTVO SIMON GREGORČIČ KÖPING

Spoštovani člani društva Simon Gregorčič Köping, september 2021

Še eno nepozabno poletje je za nami in še nekaj časa ga bomo nosili v spominu, saj se je med tem časom življenjem mnogim spremenilo, ni bilo pravega veselja v dopustnem času, marsikdo je znova ostal doma na Švedskem zaradi nevarnosti koronavirusa, ali pa še ni dobil obeh odmerkov cepiva proti Covidu-19. Še vedno moramo spoštovati različne ukrepe in vsa navodila pristojnih služb. Posamezni člani društva imamo seveda tudi lepe novice iz tega poletja, čeprav nismo imeli skupnega druženja, ampak vsak po svoje, a je vseeno bilo veliko lepih in veselih trenutkov.

Poletje je prehitro minilo, tako občutijo skoraj vsi, s katerimi se pogovarjamo, ne glede na to, ali so ostali na Švedskem ali se odpravili na dopust kam drugam.

Kar je lepo in veselo pač vedno mine prehitro, počasi se bomo privadili običajnega življenja. V oktobru se znova dobimo in prvotno je bilo za prvo soboto v oktobru predvideno veliko praznovanje 50. obletnice društva.

Žal pa smo morali sprejeti odločitev (na podlagi trenutnih epidemioloških razmer), da srečanje znova odpovemo, saj je dovoljeno zgolj 50 ljudi v dvorani, trenutno pa dvorana sploh ni bila na razpolago, ker jih skrbi varnost udeležencev. Sklenili smo, da 50. obletnico našega društva in vseslovensko srečanje prestavimo na naslednje leto.

Delovni načrt društva Simon Gregorčič, Köping.

Avgust	Srečanje vseh generacij / 2021 Avgust	Slovenski tribil letnih generacij / avgust 2021
Oktober	Slovensko srečanje in 50. jubilej društva 2. 10. 2021 <i>(žal prestavljeno za nedoločen čas)</i> Vsi srečani / 6. 11. 2021	Slovenski tribil - 50. jubilej leta 2021-10-02 <i>Pga. Covid-19 za taffen flynad på obsevad 6d</i> Arbetsgissa höjg / 2021 - 11 - 06
November	Družabna večerica ob sobotah	Trivselskvällar på lördagar
December	Šv. Miklavž / 2021-12-04 Silvestrovanje / 2021-12-31	Sanlak Nikolam / 2021-12-04 Nyårsfrände / 2021-12-31

V septembru in oktobru je tudi čas nabiranja gob, ko se bomo lahko srečevali in skupaj preživeli prijetne trenutke v gozdovih.

Želim vam veliko veselja in uspeha pri delu!

Čestitke članom društva Simon Gregorčič, Köping

Čestitke za rojstni dan!

*Čas in dnevi hitíjo, drug za drugim se vrstíjo,
príde dan, ko praznuješ svoj rojstní dan.
Najlepše voščílo naj velja, veliko zdravja,
sreče in smeha naj spremlja te na vseh poteh.*

Dragi slavljenici, vse najboljše vam želimo za praznične dni.

Stort grattis till er alla i föreningen som har fyllt år den senaste tiden, och grattis till alla som fyller år framöver. Jag önskar er allt väl på födelsedagen!

Alojz Macuh

Predsednik društva Simon Gregorčič

Ordförande slovenska föreningen Köping

ORFEUM – LANDSKRONA

SPD ORFEUM

Slovensko društvo Orfeum deluje na dveh koncih, nekoliko bolj družinsko v Landskroni, z Danni in našimi člani po vsej Švedski, predvsem v Stockholmu, pa tudi malce drugače.

Naša predsednica društva je 3. julija letos uspešno nastopila na srečanju Dobrodošli doma v Ribnici. Nastopajočih je bilo letos nekoliko manj, zato je bila odgovornost nastopajočih še večja, da so pripravili zares lep koncert. In po odzivih ljudi in tudi občinstva po vsem svetu, ki si je prireditve lahko ogledalo tudi po spletu, saj so ga neposredno prenašali na YouTube, so vsi nastopajoči odlično opravili svojo vlogo, mi pa smo bili še posebej ponosni na našo Danni, ki je s kitaro in svojim vokalom odpela nekaj čudovitih slovenskih ljudskih pesmi in dodala še švedsko skladbo. Po nastopu je dobila veliko pozdravov in čestitk z vseh koncev Evrope, kar pomeni, da je ta pandemija pravzaprav ravno zaradi novega načina, ko se prireditve tudi prenašajo, preprosto približala ljudi.

*Dodajamo nekaj fotoutrinkov iz Ribnice in letošnjega srečanja Dobrodošli doma. Vir: Slovenski svetovni kongres '8& Urad RS za Slovence po svetu.

Prihaja jesen in Danni bo začela v septembru tako s slovenskim dopolnilnim poukom kot z delavnicami slovenščine (Stockholm, Malmö, Gävle, Kopenhagen). Pouk bo potekal kot kombinacija digitalnih učnih ur (Zoom) in tudi v živo.

Če poznate koga, ki bi se želel pridružiti slovenščini ali slovenskemu dopolnilnemu pouku, lahko piše Danni na e-naslov: musiktjej@yahoo.com.

Se pa v društvu že intenzivno pripravljamo na veliki koncert ob 30-letnici državnosti, ki ga bomo izvedli v Stockholmu v soboto, 4. decembra 2021, v popoldanskih in večernih urah. Razmišljamo, da bi glede na epidemiološke razmere morda pripravili dva koncerta, enega v popoldanskih urah za družine z otroki (in seveda tudi druge) in delno kot Miklavževanje, in drugega nekoliko pozneje proti večeru. Povabila za koncert bomo poslali svojim članom in članom Slovenskega društva v Stockholmu, obenem pa bomo dogodek objavili tudi na spletni strani Slovenske zveze in še kje. Koncert bomo izvedli v sodelovanju z veleposlanštvom RS iz Kopenhagna, s Slovensko zvezo (ki bo delno tudi pokrovitelj koncerta), povezali pa se bomo tudi s Slovenskim društvom v Stockholmu – da bo prireditve dostopna vsem v Stockholmu.

Na tem slavnostnem koncertu bomo pravzaprav povezali glasbenike iz Slovenije in iz Švedske. Glasbeniki obljublajo raznolik program, bo pa predvsem njihov skupni del namenjen slovenskim božičnim skladbam in slovenskim skladbam na splošno.

Vsem bralcem želimo lepo jesen. Se vidimo na prireditvah, v živo ali po spletu!

SKD SLOVENIJA, OLOFSTRÖM

V soboto, 28. avgusta, smo imeli piknik in srečanje v Villi Liljenborg v Jämshögu.

Člani so se srečanja v lepem številu udeležili kljub hladnemu vremenu. Veseli so bili namreč, da so po dolgem času smeli in si upali priti na skupno druženje.

Letos je bilo to prvo srečanje, upam, da bo tako ostalo tudi za naprej (glede na epidemiološke razmere s koronavirusom).

Tudi Viktor je raztegnil meh na svoji harmoniki, da smo ob glasbi veselo zapeli in zaplesali.

Imeli smo tudi kviz (frågesport) z lepimi nagradami.

Moram še napisati, da je prvo mesto osvojila naša mama Ivanka Hrabar.

S torto smo proslavili tudi 30 let države Slovenije.

Res hvala vsem skupaj, še posebej pa našemu predsedniku Miranu, da smo lahko imeli piknik pri njem v Villi Liljenborg. Res je bilo lepo.

Žal pa življenje ni vedno zgolj veselje, zato sporočamo tudi žalostno novico.

Po dolgi in težki bolezni nas je zapustil Jože Stopar. V krogu svojih najdražjih je za vedno tiho zaspal 11. julija. Izrekamo iskreno sožalje ženi Magdi, hčerki Karmen in sinu Jaku ter vnukom Eriki, Davidu, Elli in Astrid.

PLANIKA – MALMÖ

SKD Planika Malmö – jesen 2021

Čeprav smo se že nekoliko privadili živeti s pandemijo, je Planika še vedno zaprta, toda če bo tako, kot pravi predsednik Rudolf Belec, bo v kratkem drugače. Sredi septembra name-rava sklicati sestanek UO, na katerem se bodo dogovorili, da naj bi to jesen Planika znova oživila. Kako in v kakšni obliki, je stvar dogovora, vendar je vsaka sprememba dobrodošla. Vsi smo gotovo opazili, da mrtvilo ne vlada samo v društvu, marveč smo začeli, ne da bi se tega zavedali, omejevati tudi stike z znanci in prijatelji.

Vsi že nestrpno čakamo srečanj!

Sredi junija nas je v 78. letu starosti zapustila ustanovna članica Planike Terezija Pucko, prijazna in fletna Prekmurka. S svojim, že pred leti umrlim možem Ivanom, sta si v domači vasi zgradila hišo z namenom, da bi tam preživela jesen svojega življenja. To se ni nikoli zgodilo. Pred leti je tudi Treziko (tako smo jo klicali) huda bolezen priklenila na bolniški voziček. Sorodnikom in prijateljem izrekamo iskreno sožalje.

Slovenija je praznovala 30. rojstni dan...

Saj vem, da boste rekli, da države vendarle praznujejo obletnice in ne rojstnih dni. To je samo besedna igra ali prisposoda, jaz pa želim samo napisati, kako so slavili konec te 7-dnevne vojne ali bolje rečeno nemirov, ko je v Sloveniji ropotala Jugoslovanska armada.

Mi, v avtomobilu še 2 sopotnika, smo se v torek, 2. julija 1991 peljali iz Gradca proti Sloveniji. Mejo smo prestopili na prehodu Trate – Mureck in po eni uri vožnje prispeli na cilj, v manjše mesto 20 km južno od Maribora, kjer smo imeli stanovanje. Ko smo si odpočili in se pozdravili s sosedi, sem se napotil v gostilno, 200 metrov od stanovanja, katere lastnik je bil moj dobri znanec. Tja so zahajali večinoma delavci, zaposleni v tovarnah v industrijski coni, in je bila po 18. uri več ali manj prazna. Tega dne je bilo drugače. Tam sem našel okrog 20 razgretih, nekateri so bili rahlo okajeni, ljudi iz soseščine, ki so zasedli vse mize, se v zanosu tolkli po prsih in napovedovali, kako bo poslej v Sloveniji. Trdili so, da so ponosni, da so Slovenci. Sam sem v glavnem poslušal, dokler me ni nekdo vprašal, ali sem ponosen na svoje poreklo. Odvrnil sem mu, da sem vesel, da sem bil rojen v Sloveniji, ponosen pa ne morem biti na nekaj, kar je čisto naključje in k čemur nisem prav nič prispeval.

Lahko si predstavljate, da jih ni bilo veliko, ki bi pravilno dojeli kaj sem hotel povedati. Pa ne samo to: nekateri so trdili, da bo svobodna Slovenija v kratkem času, kar se tiče blagos-tanja, dohitela Švico. Rekel sem, da bo to težko, in se zelo naglo odpravil domov, da jih ne bi dobil po betici.

Armada je 20. junija 1991 napadla Slovenijo samo zato, da bi se prepričala, ali se bo le ta postavila po robu. Ko so videli, da ne bo šlo zlahka, so nasilje po tednu dni prekinili in se tri mesece kasneje iz Slovenije s svojo ropotijo vred za vedno umaknili. Danes vemo,

da je napad zahteval takratni šef »Velike Srbije« Slobodan Milošević, čeprav zato ni imel pooblastil. Imel pa je seveda izdelan načrt, da poleg Kosova podjarmi še Bosno in Hrvaško, Sloveniji pa se, če se bo uprla, odpove. Slabo je bil obveščen celo poveljnik 5. vojaškega območja generalpolkovnik Konrad Kolšek, ki je Izvršnemu svetu Slovenije zgodaj zjutraj, dne 27. 6. 1991 poslal telegram z naslednjo vsebino;

1. Obveščamo vas, da je naloga 5. voj. območja, da prevzame vse mejne prehode in zava-ruje državno mejo SFRJ.
2. Računamo na sodelovanje vseh organov in prebivalcev Republike Slovenije.
3. Nalogo bomo brezpogojno izvršili, kar pomeni, da bomo postopali tudi po pravilih bojne uporabe enot.
4. Vsak odpor bo zlomljen, za posledice pa bodo odgovarjali naredbodajalci in izvršitelji.

Istega dne, torej, 27. 6. 1991 popoldne, pa je bilo razglašeno, da naj prenehajo z vsemi sovražnostmi, vojska pa se vrne v svoje kasarne. S tem se je armada SFRJ de facto (do-končno) odpovedala Sloveniji, na Hrvaškem in nekaj mesecev pozneje v BiH pa se je pri-čelo nekaj, kar lahko imenujemo mesarsko klanje, ki je trajalo naslednja 4 leta. (Op. ured.; desetdnevna vojna je v Sloveniji trajala od 27. junija do 7. julija.) O tem, kako Slovenija dohiteva in kdaj bo prehitela Švico, pa več v naslednjem Slovenskem glasilu.

Jože Ficko

SLOVENSKO DRUŠTVO STOCKHOLM

SREČANJE VSEH GENERACIJ

Tradicionalni dogodek je pritegnil veliko rojakov.

Letos je bil gostitelj Slovensko društvo v Stockholmu. V precejšnjem številu so se srečanja udeležili še rojaki iz Köpinga, Eskilstune in Västeråsa. Nekateri se poznajo že dolga leta, drugi pa so se srečali prvič. Med slednjimi so tudi takšni, ki so na Švedsko prišli šele pred kratkim.

Vreme je bilo v soboto, 28. avgusta, nepredvidljivo, vendar smo imeli srečo – na prostem smo lahko pripravili jedi na žaru, se družili in izvedli krajši kulturni program. V veliko veselje nam je bilo, da nas je obiskal slovenski veleposlanik, njegova ekscelenca Edvin Skrt. V svojem nagovoru je med drugim poudaril, kako pomembno je, da se Slovenci na Švedskem združujemo in predstavljamo Slovenijo v pozitivni luči. Nagovoril nas je tudi predsednik Slovenske zveze na Švedskem in predsednik društva v Köpingu, Alojz Macuh, in društvu v Stockholmu izročil plaketo s priznanjem. V kulturnem programu nam je zapela Livia Lakota, na harmoniki jo je spremljal Aleš Jurca. Mirjana Grujič je z zanosom prebrala poetično odo Sloveniji, ki jo je napisal Ivan Sivec.

Okrog petinpetdeset udeležencev srečanja, tako starejših kot mlajših, Slovencev, Švedov, Fincev in celo Avstralca, so nato imeli priložnost sodelovati v kvizu z vprašanji o Sloveniji. Na koncu so bili vsi zadovoljni in ob slovesu so si vsi zaželeli še več takšnih srečanj. Glede na to, da se bliža praznovanje 50. letnice ustanovitve društev v Köpingu, v Stockholmu in morda še kje, se nam obeta še več podobnih srečanj.

****ADI GOLČMAN**, dolgoletni urednik časopisa Naš glas in član Slovenskega društva v Stockholmu, je konec aprila praznoval 80. rojstni dan. Prizrčne čestitke!

FLERGENERATIONSTRÄFF

Den traditionella tillställningen lockade många landsmän.

I år var slovenska föreningen i Stockholm värd. Landsmän från Köping, Eskilstuna och Västerås slöt upp i stort antal. Vissa har känt varandra under många år, medan andra träffades för första gången så som de som nyligen kommit till Sverige.

Vädret var oförutsägbart lördagen den 28 augusti, men vi hade tur - vi kunde grilla utomhus, umgås och genomföra ett kort kulturprogram. Vi var mycket glada över att få besök av den slovenska ambassadören, hans excellens Edvin Skrt. I sitt anförande betonade han bland annat hur viktigt det är för slovenier i Sverige att träffas och att representera Slovenien i ett positivt ljus. Även ordförande i Slovenska riksförbundet i Sverige och ordförande i slovenska föreningen i Köping, Alojz Macuh, höll tal och överlämnade en plakett till föreningen i Stockholm.

Livia Lakota sjöng för oss, ackompanjerad av Aleš Jurca på dragspel. Mirjana Grujič läste entusiastiskt det poetiska odet till Slovenien, av författaren Ivan Sivec.

Cirka femtiofem deltagare kom på träffen, både äldre och unga och barn, slovenier, svenskar, finländare och till och med en australier, som fick möjlighet att testa sina kunskaper om Slovenien via en tipsrunda. När träffen var slut var alla nöjda och när vi sa hej då, var alla överens om att vi alla vill ha fler liknande träffar. Med tanke på att det snart ska firas 50-årsjubileer för föreningar i Köping och Stockholm och kanske på fler ställen, lär det bli fler sådana träffar.

****ADI GOLČMAN**, som länge var redaktör för Naš glas och medlem i vår förening, firade 80 år i slutet av april. Stort grattis, Adi!

Za Slovensko društvo v Stockholmu, för Slovenska föreningen i Stockholm,

Brane Kalčevič

Foto: Brane Kalčevič, Pavel Udir

SKM

Dopust po dveh letih bivanja na severu Evrope

Kdo se ne bi želel po dveh letih s severa Evrope podati na dolgo pot domov, da bi poletje preživel s svojimi domačimi, znanci in prijatelji? Srečanja so se vrstila eno za drugim in julij se je hitro premaknil v avgust, ko se je bilo znova treba usesti v avto in se vrniti nazaj proti Skandinaviji.

Najprej je bilo na vrsti praznovanje 30-letnice slovenske državnosti pri Sv. Roku v Brežicah, mojem rojstnem kraju, kjer nas je pri zahvalni sv. maši nagovoril lanski novomašnik Rok Žlender. Naslednjo proslavo je pripravilo ID Slovenija v svetu v škofovih zavodih v Šentvidu nad Ljubljano. V soboto pred četrto nedeljo v mesecu juniju se je zgodil slavnostni koncert na čast 30. obletnice slovenske državnosti. V nedeljo je bila zahvalna sv. maša v škofovih zavodih nad Ljubljano prav tako na čast okrogle obletnice naše države Slovenije, kjer so bili častni gostje med drugimi tudi predsednik Vlade RS g. Janez Janša ter Lojze Peterle in seveda maturanti 50. generacije iz Argentine s prekrasnim domovinskim programom. Nato je na praznik Sv. Petra in Sv. Pavla sledila krizmena sv. maša v Celju. Srečanje s sobrati in prvo srečanje z novim celjskim škofom Maksimilijanom ter ljubeča pozornost Jureta Levarta iz doma Sv. Jožefa na Jožefovem hribu so bili pravi milostni trenutki.

Nekaj dni za tem je sledil obisk družine Nimac v Jesenovem, nato pa kratek obisk moje nekdanje župnije Sv. Martina v Trbovljah, kjer sem maševal v spodnji cerkvi in bil deležen gostoljubja družine Bencak. Prva nedelja v juliju je bila posvečena zahvali za prvo sv. mašo za slovenske vojake v Ivančni Gorici, kjer so po sv. maši blagoslovili veličastni križ. Navzoč je bil sam predsednik Vlade RS, g. Janez Janša, s katerim smo se srečali tudi naš častni konzul dr. Dario Križ z ženo Kirstin, bivajoča v Lundu na Švedskem, in pisec teh vrstic. Samostan v Stični nas je vse povabljenе goste tudi gostil, kar je bila izredna priložnost za srečanje z menihi in častnimi gosti.

Zatem je sledilo družinsko zahvalno romanje na Sv. gore nad Sv. Petrom pod Sv. gorami, ki so se ga udeležili tudi nekateri pohodniki ter družina Mateje Količ ob obletnici njune poroke. Tudi moja 65. letnica rojstva je bila v znamenje zahvale in praznovanja na Sv. Gorah ter v gostilni pri Ivanki Kocjan na Bizeljskem.

Nekaj dni pozneje je sledil pravi oddih v Kranjski Gori, kjer smo z bratom Zdenkom in svakinja Eriko ter s prijateljem Milanom (čestitke za 70. rojstni dan) in Irmo uživali v prekrasni naravi in na dolgih sprehodih. Enkratno doživetje, hvala vam, dragi moji.

Ker smo pred 50. leti zaključili šolanje v OŠ Globoko, sem s pomočjo sošolke Jelke Podvinski, poročene Šetinc, uspel organizirati tudi to zlato praznovanje, ki je bilo zares pristrčno. Kako prijetno je bilo po petindvajsetih letih ponovno srečati sošolke in sošolce ter skupaj z razredničarko Marijo Kukovica praznovati zlati jubilej. Hvala vsem, ki ste si vzeli čas eden za drugega!

Konec meseca julija je sledila poroka nečakinje Tine in Benjamina na Potovem Vrhju blizu Novega mesta ter praznovanje poroke na Gorjancih. Naslednji dan pa zgodaj zjutraj na pot na Sv. Višarje, kamor sem uspel priti celo na vrh, kar pa nekaterim žal ni uspelo zaradi slabega vremena. Bogu in beograjskemu nadškofu Stanislavu Hočvarju hvala za dar sv. maše, še prej pa hvala zgodovinarju dr. Alešu Mavru za predavanje, ki pa je bilo posredovano kar po telefonu, saj vreme ni dopustilo, da bi žičnica pripeljala na sam vrh. Pogrešali smo med drugim tudi našo ministrico dr. Heleno Jaklitsch in msgr. Janeza Puclja, ki sta pa vendar bila z nami v naših srcih in onadva prav gotovo v duhu pri višarski Materi Božji in z vsemi nami tam gori.

Sledil je oddih in vikariat na sončni Prihovi, kjer sem izkoristil priložnost za zdravilišče Zreče in za terapije hrbtenice ter za obisk v Slovenski Bistrici in pri mojem nekdanjem župniku Francu Mlakarju v Laporjah. V času mojega »služenja« na Prihovi je bila priložnost srečanja s sobratih duhovniki in nadškofom Marjanom.

Tudi pohod nad krošnjami na Rogli se je zgodil in še marsikakšno srečanje je bilo na vmes. Tako se je pester in »kratek dopust« končal in po Veliki maši (Velikemu šmarnu, op. ured.) sem moral nazaj na dolgo pot proti severu Evrope, kamor sem prispel 19. avgusta pozno zvečer. V petek je sledil počitek in v soboto spet na dolgo pot k rojakom Stockholm ter v nedeljo v Eskilstuno in Köping. Bogu hvala in vsem vam za gostoljubje in vaše darove, tudi družini Kranerjevih pri Sv. Lovrencu na Pohorju, kjer smo skupaj praznovali farnega zavetnika.

Zvonko Podvinski, švedski vagabund za Gospoda

OB 30-LETNICI SLOVENSKE DRŽAVNOSTI

Letos praznujemo Slovenci doma in po svetu 30 let samostojne države Slovenije. Številni smo na svoj način prispevali k osamosvojitvi Slovenije leta 1991. Eden vidnih aktivnih Slovencev v tistem odločilnem času je bil na Švedskem gotovo tudi Milan Starc, ki je spodbujal rojake, živeče v tej državi, k protestnim demonstracijam proti agresiji JLA nad slovensko državo, ki se je hotela osamosvojiti iz komunističnega objema tedanje Jugoslavije!

Milan Starc je rojake na Švedskem oskrboval s slovenskimi zastavami in drugimi simboli. Deloval je na področju stikov s švedskimi oblastmi in jih prepričeval, da naj čim prej priznajo samostojno Republiko Slovenijo, kar se je potem tudi zgodilo v začetku leta 1992.

(Op. ured.: spodnjo sliko objavljenega članka nam je posredoval g. Milan Starc osebno z željo, da o njem objavimo kaj več. Fotografijo dodajamo v ta prispevek, ker ga je omenila tudi avtorica članka, Auguština Budja Bencek, ki je poznavalka takratnih prizadevanj Slovencev na Švedskem za priznanje Slovenije kot samostojne države in ki je skušala povzeti širšo sliko takratnih aktivnosti.

Na Švedskem je bilo še veliko drugih aktivistov, ki so organizirali demonstracije, naj jih naštejemo le nekaj: družina Karlin iz Landskrone, Gabrijela s sinovi Poldijem, Robertom in Simonom, moja sestra Olga z družino iz Helsingborga, Novakovi, Edit in Nevenka, Branko Jenko iz Halmstada, Jure Piškur iz Lunda in še drugi.

V Stockholmu je bilo nekaj rojakov, ki se z osamosvojitvijo RS niso povsem strinjali, vendar pa je bilo veliko tudi tistih, ki so se strinjali in organizirali demonstracije. Tako je bilo tudi v Göteborgu, Malmöju, Olofströmu in po nekaterih drugih krajih, kjer živijo Slovenci. Velika večina pa je vsekakor podpirala slovenski boj za osamosvojitvev.

Jaz, ki to pišem, sem bila v tistem času v Sloveniji, kjer sem od blizu spremljala dogodke osamosvajanja. Bila sem v Ljubljani kot predstavnica za Skandinavijo pri ustanovitvi SSK, Svetovnega slovenskega kongresa v Ljubljani, 26. in 27. junija 1991. Po prvih dneh vojne za Slovenijo, sem tudi jaz vzpostavila kontakt s slovenskimi oblastmi, MNZ, kjer sem pomagala pri prevajanju nekaterih dokumentov, namenjenih švedskim oblastem.

Čez nekaj dni je pome v Ljubljano iz Švedske prišel moj mož, moj junak, ker sem izgubila telefonsko povezavo z mamo v Prlekiji, kjer sta takrat bivala tudi najin desetletni sin Matej in vnukinja Therese, stara 4 leta. Z Zvonkom Bencekom je prispela tudi moja hčerka Anne

Marie, mamica vnukinje Therese. Vsi nadaljnji dogodki zahtevajo posebno pripoved, zato tu končujem. (Zapisala: Auguština Budja Bencek)

NEKAJ ZA OTROKE – NÅGOT FÖR VÅRA MINSTA

ZAJEC IN PES

Cvetka Golar

Ilustrirala Jelka Godec Schmidt

ZAJEC PRIDE K PSU ČEVLIARJU:
»LJUBI GOSPOD MOJSTER MOJ,
BOS SEM, ČEVLIJE MI NAREDI,
SILNO ZEBE ME NOCOJ.«

PES USMILJEN JIH NAPRAVI,
ZAJEC PRIDE BRŽ PO NJE,
JIH OBUJE, MOJSTRA HVALI
TER POKAŽE MU PETE.

PO LIVADAH, LOGIH, DRAGAH
PES UDERE JO ZA NJIM:
»ČEVLIJE PLAČAJ, DOLGOUHEC,
SICER JOJ, KO TE DOBIMI.«

OD TAKRAT VSA PASJA ŽLAHTA,
ZAJCA TISTEGA LOVI,
DA BI PLAČAL MOJSTRU ČEVLIJE
PA DO DANES JIH ŠE NI.

👉 ZAKAJ JE ZAJEC PRIŠEL K PSU? KAJ JE BIL PES PO POKLICU? ZAKAJ ZAJEC NI PLAČAL ČEVLIJEV? KAKO SE ZGODBA KONČA?

✅ DOBRO SI OGLEDI SLIKI IN POIŠČI 10 RAZLIK.

*Tokratno vajo smo našli v učbeniku Mlinček, 2.del. založba Modrijan.

SMEH JE POL ZDRAVJA –

ETT GOTT SKRATT FÖRLÄNGER LIVET

Vad gör tandläkaren på lunchen?

Käkar!

Janezek spusti v stanovanje mladeniča in mu reče: "Ti, poslušaj! Nekam pogosto obiskuješ mojo sestro. Ali ti nimaš nobene?"

– Varför hittade inte norrmannen isbitarna?

– Han hade tvättat dem i varmvatten.

Vem ska man anlita om man vill fräscha upp väggarna?

Ta Peter.

Kakšna je razlika med žensko in avtom? Razlike ni. Bolje, kot je videti, dražje je vzdrževanje.

– Vet du vad norrmannen sa, som blev skjuten i pannan?

– Nej!

– Det var nära ögat.

Kako je nastal martinček? Gorenjcu so dali v rejo krokodila.

En brittisk sjökaptan har ramlat över bord och ber om hjälp.

– Du, han talar ju engelska flytande!

Po cesti pripelje star Yugo in oplazi kokoško, da jo odnese v jarek. Kokoška se pobere, otrese prah, spleza iz jarka, pogleda za Yugom in reče: Uuuuf, kakšen petelin!

Vilken är tandläkarens favoritlåt?

Love Me Tender!

Kaj nastane, ko dve stoenki padeta v morje? VAL 202.

Jag har ingen ölmage, det är en bag-in-box med liten tappkran.

Kaj je bil Jezus po poklicu? Študent! Pri tridesetih letih je stanoval pri starših, imel je dolge lase in, če je kaj naredil, so takoj rekli, da je to čudež.

Vilken stad flyttar man sällan ifrån?

Borlänge.

Zakaj so Gorenjci začeli križati krave in žirafe? Da bi se lahko pri sosedu pasle, doma pa molzle!

Vad kallas en skilsmässa i Göteborg? – Päronsplitt.

Zakaj je svetlolaska zelo vesela, če sestavi sestavljanke v enem letu? Ker na škatli piše: od 4 do 5 let.

Att boka dubbelrum i Italien är inte lätt om man heter Uno Persson.

Kakšen je Črnogorski rekord v teku na sto metrov? 67 metrov.

En norrman kommer in på en bar med en gris i koppel.

Bartendern frågar:

– Var har du fått den ifrån?

Grisen svarar:

– Jag vann honom på lotteri.

Kaj pomeni GSM? Gdje si majmune?

RECEPTI – RECEPT

Nu är det höst och hösten hör goda, varierande soppor till!

Krämig ost- och broccolisoppa

4 personer

1 st broccolihuvud

1 st gul lök, finhackad

1 msk matolja

9 dl grönsaksbuljong

3 dl mjölk

2 dl vispgrädde, smal matgrädde

3 msk vetemjöl

150 gram Grevéost, riven

50 gram parmesanost, riven

salt

peppar

1. Skär broccolin i »buketter«. Skär bort det nedersta av stjälken och kasta. Skiva stjälken. Koka broccolin i lättsaltat vatten i ca 2 minuter.

2. Hacka lök och fräs den i olja i en kastrull. Tillsätt mjölk, grädde och buljong. Låt det hela koka ihop under 3–4 minuter. Red av med mjöl uttrört i lite vatten.

3. Rör ner den rivna osten och låt den smälta under omröring.

4. Skär broccolin i småbitar och lägg den i soppan. Smaka av med salt och peppar. Servera soppan rykande varm.

Palsternackssoppa

4 personer

1 st vitlöksklyfta, grovt hackad

1 tsk timjan

1 st lagerblad, litet

25 gram smör, osaltat

500 gram palsternacka, grovt hackad

0,5 st gul lök(ar), grovt hackad

1 st morot, grovt hackad

1 msk honung, flytande

1 l hönsbuljong, (eller vegetarisk)
2 msk cider, torr
300 ml vispgrädd

1. Smält smöret i en kastrull, lägg i palsternackorna och sautera i två minuter under omrörning.
2. Tillsätt lök, morot och vitlök och forstätta sutera i två minuter under omrörning, och blanda sedan i örter och honung.
3. Tillsätt buljongen och låt soppan koka upp. Sänk värmen och låt sjuda i 10 minuter.
4. Tillsätt grädden och håll sedan soppan i en mixer (eller använd mixerstav) och kör tills soppan är slät.
5. Sila soppan genom en finmaskig sil, låt den koka upp igen. Ta bort kastrullen från plattan, rör i cidern och garnera med örter.

Kycklingsoppa med mild mjukost

4 personer
1 st morot
200 gram kycklingkött, tillagat
2 tsk curry, stark om man vill
1 st kycklingbuljong
7 dl vatten
sockerärter, skurna på längden
250 gram Kavli Mild Mjukost
koriander, ev till garnering

1. Fräs morotstärningarna och curry i olja i grytan. Håll på vatten och buljong. Låt det koka i ca 4–5 minuter.
2. Tillsätt Kyckling och Kavli Mild Mjukost. Låt koka upp och rör tills osten smälter. Peppra efter behag.
3. Tillsätt sockerärter, låt koka upp och servera. Garnera gärna med koriander.

**Zaradi prostora recepte objavljava zgolj v enem jeziku – če bi tisti bralci, ki ne govorite švedsko, želeli recept tudi v slovenščini, ga bo Danni prevedla, če ji pišete na: slovenskoglasilo@gmail.com. Recepte pripravlja: Suzana.*

Bild och recept kommer från Tasteline.com

V SPOMIN – IN MEMORIAM

V spomin Tereziji Pucko iz Malmöja

Terezija Pucko roj. Pozdrec, se je rodila 23. novembra 1943 kot četrti otrok v Črenšovcih v Prekmurju.

Srednjo šolo je obiskovala v Murski Soboti in med potovanjem z avtobusom v šolo je srečala sprevodnika Ivana, svojega bodočega moža. Ivan je imel sestro Aniko in brata Jožefa v Malmöju na Švedskem in prav zaradi tega jo je njena pot po poroki leta 1965 popeljala v Malmö, kjer se je kasneje rodila hčerka Suzana.

Službo je dobila takoj. Zaposlila se je v podjetju, ki je proizvajalo in prodajalo igrače. Šivala je namreč usnjene medvedke za otroke. Pri strankah je bila zelo priljubljena. Slovela je kot izjemno dobra delavka, ki je bila pri svojem delu tudi zelo natančna. V tem podjetju je delala vsa leta, vse do zaslužene upokojitve.

Terezija je rada zahajala v Slovensko društvo Planika, kjer je predvsem v kuhinji veliko pomagala, saj je bila poznana kot odlična kuharica. Rada je bila med prijatelji, ki so se zbirali v slovenskem društvu Planika. Uživala je v plesu in v petju in se rada veselila.

Na žalost jo je veliko prezgodaj prizadela možganska kap in je pri 67 letih bila tako bolna, da se je morala preseliti v dom. V domu se je dobro počutila, saj so z njo zelo lepo in ljubeznivo ravnali. Iz župnije Našega Odrešenika (Vår Frälsare) jo je redno obiskoval duhovnik Richard Hayward in ji prinašal »kruh močnih«, Sv. Evharistijo. Tega obiska se je zelo razveselila, kot se majhen otrok razveseli svojega očeta ali svoje mame.

”Moja mama je bila zelo ljubezniva, imela je veliko in močno srce. Kot otrok sem vedno čutila, da imam v njenem srcu posebno mesto in da lahko s poštenim delom in trudom dosežem vse, kar želim.”

Okrepljena s sv. zakramenti je odšla po plačilo h Gospodu v soboto 26. junija 2021. Kmalu za tem je bil pogreb na katoliškem delu pokopališča v tem kraju, kjer je pokopan njen mož Ivan.

Mami v spomin in zahvalo, hči Suzana

Tako kot so široke prekmurske ravnice, tako široko in ljubeče je bilo Terezijino srce, ki je črpalo moč za ljubezen iz tiste globoke prekmurske vernosti, iz tistega zaupanja v Boga, z mislijo, da se z njim vse dobro uredi in tudi konča.

Terezijo sem srečeval pri naših slovenskih mašah v Malmö, dokler je sama mogla priti, in tudi potem, ko je bila na vozičku in jo je hči Suzana pripeljala k sv. maši. Kako vesela je bila naših srečanj in kolika hvaležnost je bila v njenem srcu.

Posebej mi bo ostalo v spominu srečanje s papežem Frančiškom 1. novembra 2016 na stadionu v Malmö, kjer je papež ob 500. letnici protestantizma daroval za katoličane sv. mašo na praznik Vsi sveti. In preden je bila slovesna sv. maša, so papeža Frančiška peljali okrog po stadionu, da se je srečal z ljudmi, še posebej z invalidi, med katerimi je bila tudi mama Terezija.

Kakšen blagoslov, kakšna sreča, kakšno veselje in hvaležnost, da se je tudi nje dotaknil in jo blagoslovil. Mislim, da smo bili tudi mi kot njena skupnost deležni vsaj delček tega blagoslova.

Draga mama Terezija, skupaj s svojim možem Ivanom počivajta v miru in se veselita večne sreče pri mizi nebeške gostije, saj ste že na zemlji prejeli klice večnega življenja v sv. obhajilu, ki ste ga tako z veseljem sprejemali. Hvala vam za pričevanje!

Hčeri Suzani in njeni družini pa iskreno sožalje in spomin v molitvi. Naj se lučka vere predaja iz roda v rod. Eno življenje je odšlo, Suzana pa je pred prvo nedeljo v septembru postala babica, za kar ji čestitamo.

Vaš dušni pastir Zvonko Podvinski

V spomin Jožetu Stoparju iz Kallingeja

Blizu vzhodne obale Švedske, na baltiški strani pa je v času dopusta Gospodar življenja poklical k sebi Jožeta Stoparja iz Kallingeja.

Družina Stopar pripada slovenski skupnosti v Olofströmu, kjer smo se srečevali pri slovenski sv. maši. Kdaj pa kdaj, ko je bila možnost pa tudi na društvenem pikniku v mesecu avgustu.

Velikokrat pa smo se po sv. maši srečevali v društvenih prostorih, kjer smo bili deležni gostoljubja naših skrbnih žena, ki so nas navzoče pogostile s slovenskimi jedmi. To je bilo pravo nedeljsko kosilo, kjer smo imeli priložnost kdaj pa kdaj tudi slovensko zapeti in nas je kdaj na frajtonarico spremljal Viktor Semprimožnik, ki je poznan po svojem ansamblu Vikis.

Jože je rad balincal, zato se je rad udeleževal praznovanja slovenskih društev, kakor tudi vseslovenskega romanja in srečanja pri Sv. Brigiti za binkošti v Vadsteno. Druženje s Slovenci mu je bilo pri srcu in mu je veliko pomenilo.

Knjiga življenja se je za Jožeta odprla 14. marca 1944 v Sloveniji, zaprla pa se je 11. julija 2021 v Kallinge na Švedskem, kjer so ga tudi položili k večnemu počitku. Msgr. Marian Jancarz je opravil obred zadnjega slovesa od pokojnega Jožeta Stoparja v Kallinge, kjer je pokopan tudi njegov brat Ciril in še nekaj naših rojakov. Naj počiva v miru, duša pa naj z dobrimi deli potuje večnemu Bogu, dobrotnemu Očetu in usmiljenemu Sodniku naproti ter prejme bogato plačilo pri mizi nebeške gostije.

Zvonko Podvinski, švedski vagabund za Gospoda

PISMA BRALCEV

Svampjakt!

Då var det återigen dags för skogsutflykter, fikastunder i det gröna, promenader genom det som håller på att färgas i fina höstfärger! Hösten är snart här och därmed inleds även årets svampjakt! Vi har redan varit ute i några vändor och även i år finns det mycket svamp att hitta. Vi plockar Karl-Johan då det är en av de svampar vi tycker mest om i soppor, såser osv. Det är en rolig aktivitet som de flesta kan delta i samtidigt som man får vara ute i naturen, röra sig och få frisk luft. Nu är barnen redan så stora så att de själva hittar och plockar sin egen svamp, de har blivit riktiga svampjägare!

Vi hoppas att även ni tar vara på dessa fina höstdagar och passar på att vara ute i vår fina natur!

Suzana, slovenska föreningen Simon Gregorčič, Köping

Veselje med prijatelji v Ljutomeru

V avgustu sva se avtor prispevka in Alojz Meglič, ki sva člana društva Simon Gregorčič Köping, veselila pri prijateljih na območju Ljutomera, na vikendu pri gospodu Mirku.

Imela sva izjemno priložnost prisostvovati pri postavljanju klopotca in se družiti s tamkajšnjimi veseljaki, ki znajo poskrbeti za obstoj starih običajev.

Preživela sva lepo popoldne med vsemi sosedi, prijatelji, ki radi pomagajo gospodu Mirku pri opravljanju raznih del vse leto, od takrat, ko vinska trta zori, in naprej. Sredi avgusta, za Veliki šmaren, vinogradniki radi postavijo klopotec, ki jim pomaga odganjati ptice, ki iščejo zrele grozde. Kletarji, vinogradniki, še ohranjajo ta zanimivi običaj in postavljajo klopotce, kar združijo še s prijetnim druženjem in veseljačenjem pozno v noč.

Gospod Mirko in vaša cenjena soproga, najlepša hvala za vajino gostoljubnost in prijaznost, ki je ne bova nikoli pozabila. Prav tako lepa hvala Mihu Paniču in Darku Mariniču, ki sta člana društva Simon Gregorčič Köping, za lepo preživeto popoldne v družbi prijateljev.

Alojz Macuh

OBVESTILA

SEPTEMBER 2021

Veleposlaništvo Slovenije na Švedskem (s sedežem v Kopenhagnu) bo v petek, 24. septembra 2021 v Stockholmu organiziralo konzularni dan za slovenske državljane. Ob tej priložnosti bo mogoče oddati vloge za potne liste, osebne izkaznice in urediti druge konzularne in upravne zadeve.

Za urejanje zadev na konzularnem dnevu je potrebna predhodna rezervacija termina po e-pošti: consular-cph.mzz@gov.si. Strank brez potrjenega termina ne bodo mogli sprejeti.

Konzularni dan bo potekal med 9. in 17. uro.

Op. uredništva.: konzularni dnevi v Stockholmu so načrtovani tudi v prihodnje, predvidoma vsaj 2 x na leto. Veleposlaništvo Slovenije v Kopenhagnu nam bo sporočilo termine in lokacijo, ki jih bomo objavili v Slovenskem glasilu.

* * *

V nedeljo, 26. septembra, bosta društvi Orfeum in Slovensko društvo Stockholm organizirali koncert s skupino Šansonet, glasbeno zasedbo s savinjsko-kozjanskega dela v Sloveniji. Njihov repertoar vključuje skladbe Frana Milčinskega Ježka, Iztoka Mlakarja idr.

Koncert bo 26. septembra ob 16.30 uri v glasbeni šola Nacka musikskola (Griffelvägen 13, Nacka), po koncertu pa bo poskrbljeno za prijetno druženje ob prigrizku – in morda tudi še kakšno zapojemo. Pristrčno vabljeni!

DECEMBER:

4. decembra 2021 popoldne bo slovensko društvo Orfeum v sodelovanju s Slovensko zvezo, veleposlaništvom RS Slovenije in tudi s slovenskim društvom Stockholm pripravilo slavnostni koncert ob 30-letnici državnosti republike Slovenije v prostorih dvorane v glasbeni šola Nacka (Nacka musikskola).

Nastopila bosta Luka Einfalt (evfonij) in Tomaž Pirnat (klavir) v sodelovanju z glasbeniki slovenskega porekla, živečimi na Švedski. Obljubljajo vam zares zanimiv koncert, ki bo zadovoljil zahtevne poslušalce in obenem pobožal našo dušo.

Koncert bo v popoldanskih urah (kot omenjeno v članku pri Orfeumu), podrobnosti pa dobite pri Danni na e-naslovu orfeum.slosve@gmail.com. Vabilo bo tudi razposlano na več koncev, sam dogodek pa bo seveda objavljen na družabnih medijih in spletnih platformah.

PRISRČNO VABLJENI!!!

Slovensko GLASILO - Slovenska BLADET

Izdajatelj / Utgivare: Slovenska zveza / Slovenska riksförbundet i Sverige
Box 145, 731 23 Köping
www.slovenskazvezasvedskem.com

Predsednik / Ordförande: Alojz Macuh; slovenska.riksforbundet@gmail.com
Telefonska številka: +46 (0) 736003092

NASLOVI – ADRESSER

KLUB KULTURE SLOVENIJA

Preds: Karli Zunko
c/o Karli Zunko,
Norra Torggatan 17, 640 30 Hälleforsnäs
slovensko.drustvo@gmail.com

IVAN CANKAR

Preds. Ivan Zbasnik, 035- 21 12 94
Meteorvägen 17, 302 35 Halmstad
il.zbasnik@bahnhof.se

SD SIMON GREGORČIČ

Preds. Alojz Macuh,
Scheelegatan 7, 731 32 Köping
aa.macuh@gmail.com
<http://antonbreznik.wixsite.com/simon>

KD SLOVENIJA

Preds. Miran Rampre,
073-384 08 23

SLOVENSKI DOM

Preds. Jože Zupančič, 031-98 19 37
Parkgatan 14, 411 38 Göteborg
marrat68@hotmail.com

VELEPOSLANIŠTVO Republike Slovenije

Amaliegade 6, 2. Floor
1256 Köpenhamn, Danmark
Tel: 0045 33 73 01 20, 0045 33 73 01 22
sloembassy.copenhagen@gov.si

SKD FRANCE PREŠEREN

Preds. Lado Lomšek, 031-46 26 87
c/o Lomšek
Stora björn 33, 415 16 Göteborg
ladolomsek2@gmail.com

SD PLANIKA

Preds. Rudolf Belec, 040-21 80 48
Mobilni telefon: 0709-535401
V:a Hindbyvägen 18, 214 58 Malmö
kontakt@planika.se
www.planika.se

SD STOCKHOLM

Preds. Rok Ogrin
Slovenska föreningen i Stockholm
c/o Rok Ogrin
Grindtorpsvägen 41 lgh 2001; 183 49 Täby
slovdrustvo.stockholm@gmail.com
<http://slovenskodrustvostockholm.weebly.com/>

PEVSKO DRUŠTVO ORFEUM

Preds. Danni Stražar
c/o Bencek-Budja
Nattljusgården 28 B, 261 72 Häljarp
orfeum.slosve@gmail.com

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA

Parkgatan 14, 411 38 Göteborg
Zvone Podvinski, 0708278757
zvone.podvinski@rkc.si

